

mokratiet for at være et Parti, man fra konservativ Side stemplede som lovløst, anraaber man i vore Dage næsten Socialdemokraterne om at frælse Loven, være Værn for den. Selv om jeg nu altsaa taler om denne Sag uden Patos og ganske nøgternt, mener jeg alligevel, at der er en dyb Alvor i den, og at jeg utvivlsomt vil have fuldkommen Ret, naar jeg i en Appel til højtærede Kolleger beder Dem betænke, at de mange Tegn til Uro, der er fremme i Tiden, sikkert vil vokse, dersom man gør det vanskelige for Befolkningen at skaffe sig de fornødne Livsmidler til det daglige Udkomme. Der findes utvivlsomt ingen anden Vej til, at dette kan ske i det Maal, som er nødvendigt, end at Staten maa være med og den højtærede Indenrigsminister adskillige Gange komme og banke paa Rigsdagens Dør.

Naar der er Tale om Levefoden, kan man vel i det hele taget godt sige, at den selv her hos os, hvis Land dog har været udenfor Krigen, har maattet indskrænkes i ikke ringe Grad, mere, end vi maaske i Almindelighed er tilbøjelige til at mene. Arbejderklassen har kunnet bøde derpaa derved, at den har set sig i Stand til gennem de sociale Oprør, man kalder Strejker, eller ved en meget bestemt Optræden at opnaa Forbedringer, men der er utvivlsomt andre Lag i vort Samfund, hvor der ikke har været Mulighed for at vinde frem til Forbedringer, fordi de ikke har haft de Midler til Raadighed, som Arbejderklassen har haft, og dog vil ogsaa Arbejderklassens Kaar utvivlsomt, om man kommer til at undersøge dem nærmere, vise sig at være ugunstige i mangfoldige Forhold. Berøver man dem Hjælpen, har man en Forøgelse af det sociale Oprør. Jeg siger ikke dette, fordi jeg vil fremkomme med nogen Form af Trusel, men fordi jeg simpelt hen vil pege paa, hvad jeg anser for at være ganske givet, at Tidens Uro, der baade har en ydre og en indre Aarsag, ikke vil blive mindre i det Tilfælde, man stilles ugunstigere i Fremtiden end nu. Maaske vil de, der staar Arbejderklassen nærmest, bedst forstaa Nødvendigheden af Rigsdagens Forpligtelser. De, der staar Arbejderklassen noget fjernere, forstaa det maaske ikke i samme Grad. De ser mere paa Producenternes Interesser end paa Forbrugernes, men jeg tror, vi er nødte til i sidste Instans at regne mere med de sidste. Man kan for Resten, kunde jeg sige spøgefuldt, næsten maale, hvorledes Levefoden

er sunket ogsaa hos os, hvis man betragter mine højtærede Kolleger. Det vakte i sin Tid megen Opsigt, da et enkelt Medlem af Tinget stadig saas med Pibe. Nu er det, havde jeg nær sagt, mere almindeligt, at man ryger Pibe i Stedet for at ryge Cigar. Man ser adskillige Rigsdagsmænd med Pibe i Stedet for Cigar. Men selv om dette lille Træk ikke vilde være noget Vidnesbyrd om, hvorledes Rigsdagsmændenes Levefod var, tror jeg alligevel, man deraf vil kunne udlede, at vi i Almindelighed paa mange Omraader har maattet opgive Luksus eller det, som man fandt nogenlunde kunde undværes, og derved har sparet Udgifter, og dog har Danmark været det lykkeligst stillede Land under hele Verdenskrigen, fordi vi kun i ringe Grad har behøvet at slaa af paa de daglige Fordringer. Men til Gengæld kan det vel ogsaa siges, at der ikke har været krævet for meget hverken af dem, der har skullet producere, eller af dem, der var Forbrugere. Der har ikke tidligere før Krigen været ydet for megen Løn til hele den brede Del af Befolkningen, som jeg benævner som Arbejderklassen i videre Forstand; og har den danske Arbejderklasse i denne Henseende maaske staaet bedre end andre Landes, var det vel heller ikke mere end rimeligt, eftersom Danmark havde en fortræffelig Arbejderorganisation. I samme Grad som vi blev politisk stærkere og fik en bedre Repræsentation i Rigsdagen, skulde Arbejderklassens Kaar ogsaa forbedres; tilstrækkelig forbedret blev de dog desværre ikke. Jeg nævner dette, fordi den højtærede Indenrigsministers Udtalelser i Gaar har givet Anledning til et Øjeblik at opholde sig derved, og Nuet er i Sandhed tilstrækkelig alvorligt til, at man med vistnok fuldkommen god Ret kan appellere til ærede Kolleger i dette Øjeblik, hvor de stilles overfor forøgede Udgifter, og hvor der atter foreligger Forslag om at skaffe mere til den Befolkning, der kræver, hvad den mener, den nødvendigt maa have, og skaffe flere Penge ind i Statskassen til at tilfredsstille disse Krav.

Jeg kan i øvrigt slutte mig til, hvad min ærede Partifælle, der er Ordfører for vor Gruppe (Sigvald Olsen), har udtalt her under Skattelovenes Behandling. Naar fire Ordførere har talt, og man tilmed i Gaar fik den højtærede Indenrigsministers Foredrag, er Duften vel for en stor Del gaaet af denne Buket blomstrende Skattelove; der mangler endnu den højtærede Finansministers Udtalelser, som vi sikkert alle er meget interesserede i at faa at